

Số: 21/2026/QĐST-VDS

Thanh Hóa, ngày 12 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Phương.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Xuân Dân - Thư ký viên, Tòa án nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Đỗ Diệu Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 133/2025/TLST-VDS ngày 09 tháng 12 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 11/2026/QĐPH-ST ngày 05 tháng 02 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Bùi Minh L, sinh năm 1977; CCCD số 038077007859. Có mặt.

Địa chỉ: Thôn Tr, xã Hậu L, tỉnh Thanh Hóa.

Người bị yêu cầu: Chị Bùi Thị Ch, sinh năm 1988; CCCD số 038188024077.

Địa chỉ: Trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng người có công, Phường Sầm Sơn, tỉnh Thanh Hóa. Vắng mặt.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

Anh Bùi Văn L, sinh năm 1979; CCCD số 038079021866. Vắng mặt.

Địa chỉ: TDP 15 phường Từ Liêm, Thành Phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 14/10/2025 và bản tự khai ngày 12/12/2025 quá trình giải quyết việc dân sự, ông Bùi Minh L trình bày:

Bố tôi là Bùi Minh Ý(chết năm 2007) và mẹ là Hoàng Thị Dư(chết năm 2006) sinh được 03 người con Bùi Minh L, sinh năm 1977; Bùi Văn L, sinh năm 1979; Bùi Thị Ch, sinh năm 1988. Chị Bùi Thị Ch từ khi sinh ra đã bị bệnh động kinh thiếu năng trí tuệ, nhiễm chất độc hóa học nên không nhận thức từ nhỏ, nên bố mẹ tôi đã chăm sóc cho đến lớn và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng cho đến năm 2016 bố mẹ tôi đều qua đời nên gia đình đưa em Bùi Thị Ch vào Trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng

người có công tại Phường S, tỉnh Thanh Hóa. Gia đình tôi thường xuyên vào thăm em hàng tháng và hàng năm tết đưa về nhà ở quê ăn tết cùng gia đình.

Từ nhỏ đến nay chị Bùi Thị Ch bị bệnh không có khả năng nhận thức nên mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào người thân. Nay phụ thuộc vào Trung tâm. Chị Ch hiện không có chồng, con gì. Nay tôi làm đơn này đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 4 – Thanh Hóa tuyên bố chị Bùi Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án chỉ định ông là người giám hộ cho chị Ch và được quyền xác lập thực hiện các giao dịch dân sự và các giao dịch khác vì quyền và lợi ích của chị Ch.

Biên bản xác minh tại thôn thể hiện: Chị Bùi Thị Ch là con của ông Bùi Minh Ý(chết năm 2007) và mẹ là Hoàng Thị Dục(chết năm 2006) sinh được 03 người con Bùi Minh L, sinh năm 1977; Bùi Văn L, sinh năm 1979; Bùi Thị Ch, sinh năm 1988. Chị Châu sinh ra đã bị thiếu năng lực trí tuệ nhận thức cho đến nay chị Ch thường xuyên phát bệnh nên gia đình đưa chị Ch vào Trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng người có công từ năm 2016 cho đến nay. Chị Ch đang được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng đối với con đẻ của người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học.

Biên bản xác minh tại Trung tâm chăm sóc và nuôi dưỡng người có công thể hiện: Chị Bùi Thị Ch là bệnh nhân của Trung tâm nuôi dưỡng người có công và đang điều trị tại Trung tâm từ năm 2016 cho đến nay, hiện chị Ch đang có hộ khẩu của Trung Tâm. Quá trình điều trị và quản lý chăm sóc theo dõi đối với chị Ch. Bệnh nhân thể trạng trung bình, tư duy lẫn lộn thỉnh thoảng lên cơn động kinh mọi sinh hoạt cá nhân phải có người phục vụ.

Kết luận giám định pháp y tâm thần của Phân viện pháp y tâm thần Bắc Miền trung số 66/KLGD ngày 02/02/2026. Kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Bùi Thị Ch bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, kèm theo động kinh; theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992(ICD), có mã bệnh là: G40/F72. Tại thời điểm đã nêu, bà Bùi Thị Ch mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp người yêu cầu là ông Bùi Minh L vẫn giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố chị Bùi Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông là người giám hộ cho chị Ch.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Quá trình giải quyết Thẩm phán đã áp dụng các biện pháp yêu cầu đương sự cung cấp đầy đủ tài liệu, chứng cứ chứng minh, đảm bảo tính khách quan. Thời hạn tố tụng được thực hiện đúng theo trình tự thủ tục tố tụng dân sự, đảm bảo tôn trọng quyền yêu cầu của đương sự.

Về quan điểm giải quyết: Đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa tuyên bố chị Bùi Thị Ch, sinh năm 1988; Địa chỉ: Trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng người có công, phường S, tỉnh Thanh Hóa mất năng lực hành vi dân sự.

Lệ phí: Ông Bùi Minh L phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền: Chị Bùi Thị Ch đều có địa chỉ thường trú tại Phường S, tỉnh Thanh Hóa nên đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Lưu thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa theo quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu: Ông Bùi Minh L và chị Bùi Thị Ch là anh em ruột, ông Bùi Minh L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Bùi Thị Ch, sinh năm 1988 mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự và lời trình bày của đương sự thì ông Bùi Minh L là anh trai của chị Bùi Thị Ch. Từ khi sinh ra cho đến nay chị Ch không có khả năng nhận thức nên mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào người thân trong gia đình. Từ năm 2016 ông Bùi Minh L đã đưa chị Ch vào trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng người có công phường S, tỉnh Thanh Hóa chuẩn đoán chị Ch bị bệnh lẫn lộn, thỉnh thoảng lên cơn động kinh mọi sinh hoạt hàng ngày phải có người phục vụ.

Căn cứ vào Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 66/KLGD ngày 02/02/2026 của Viện pháp y Tâm thần Bắc miền trung đối với chị Bùi Thị Ch, kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Bùi Thị Ch bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, kèm theo động kinh; theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992(ICD), có mã bệnh là: G40/F72. Tại thời điểm đã nêu, bà Bùi Thị Ch mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó, Tòa án có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Bùi Minh L về việc tuyên bố chị Bùi Thị Ch mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Đối với yêu cầu chỉ định ông Bùi Minh L là anh trai chị Ch làm giám hộ cho chị Ch. Xét thấy ông Bùi Minh L có đầy đủ điều kiện của người giám hộ theo quy định tại Điều 52,53 nên cần chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu là ông Bùi Minh L phải chịu lệ phí sơ thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22; khoản 1 Điều 46; điểm c khoản 1, khoản 2 Điều 47; Điều 48, Điều 49, Điều 52, Điều 53, Điều 57 và Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Bùi Minh L.

2. Tuyên bố chị Bùi Thị Ch, sinh năm 1988; CCCD số 038188024077; địa chỉ: Trung tâm chăm sóc nuôi dưỡng người có công, Phường S, tỉnh Thanh Hóa mất năng lực hành vi dân sự.

3. Chỉ định ông Bùi Minh L, sinh năm 1962; CCCD số 038062026857; địa chỉ: sinh năm 1977; CCCD số 038077007859. Địa chỉ: Thôn Trung Đức, xã Hậu Lộc, tỉnh Thanh Hóa là người giám hộ cho chị Bùi Thị Ch.

Ông Bùi Minh L được đại diện cho chị Bùi Thị Ch có quyền xác lập thực hiện các giao dịch dân sự và các giao dịch khác vì quyền và lợi ích của chị Châu kể từ ngày 12 tháng 02 năm 2026 đến khi có sự thay đổi khác. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự 2015 và thực hiện quản lý tài sản của người giám hộ theo quy định tại Điều 59 của Bộ luật dân sự

4. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Bùi Minh L phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng nhưng ông được trừ vào số tiền dự phí đã nộp theo biên lai thu số 0003701 ngày 03/12/2025 tại Thi hành án dân sự tỉnh Thanh Hóa. Ông Lưu đã nộp đủ lệ phí.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và là người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 - Thanh Hóa được quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa được quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thanh Hóa;
- VKSND tỉnh Thanh Hóa;
- VKSND khu vực 4 - Thanh Hóa;
- Chi cục THADS tỉnh Thanh Hóa;
- UBND xã H;
- Đường sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Lê Thị Phương

